

ВТОРА ЧАСТ (12.11.2009, 9.00 – 17.00 ч.)

Обсъждане на КОНЦЕПТУАЛНИТЕ ОСНОВИ НА БЪДЕЩИЯ ЗАКОН ЗА ГОРИТЕ

Присъстват практикуващи лесовъди и горски предприемачи членове на БУЛПРОФОР, както и гости – фирми от СГТФБ и АГФБ, и представители от НСНСГ „ГОРОВЛАДЕЛЕЦ“, АОГ, СЛБ, РДГ Ловеч, В.Търново, Кюстендил, ЛТУ, УОГС „Юндола“, кръгло 60 души, както и представителите на ИАГ: *д-р инж. Тони Кръстев – Зам.началник, д-р, инж. Любчо Тричков – и.д.Директор на дирекция „Горска политика“ и д-р инж.Ценко Ценов - Нач.Отдел „Недържавни гори“*, както и **доц. Георги Костов – Зам.Министър в МЗХ**.

Съгласно обявения дневен ред, се направиха предвидените презентации и се проведеха оживени дискусии, както следва:

1. д-р Ценко Ценов, нач.отдел „Недържавни гори“ в ИАГ презентира темата:

КОНЦЕПТУАЛНИ ОСНОВИ НА БЪДЕЩИЯ ЗАКОН ЗА ГОРИТЕ:

/отделно помества на сайта/

2. инж.Антоний Стефанов благодари за интересното представяне и накратко запозна присъстващите със:
  - **Меморандума** с взети единодушно решения на консолидирания горски бизнес, на 19.05.2009 г. в к.с. Старозагорски минерални бани на специалната среща на 3-те представителни браншови организации от горския сектор в лицето на „БУЛПРОФОР – Браншово сдружение на практикуващите лесовъди и горски предприемачи в България“, „Асоциация на горските фирми в България“ и „Съюз на горско-търговските фирми в България“. и
  - **Резултати от анкетата на БУЛПРОФОР** за Проучване върху моментното състояние към 19.10.2009 год., на фирмите от горския сектор (според данни за ок.50 фирми от сектора)
(и двата материала са отделно публикувани на www.bulprofor.org)

На базата на проведените дискусии (*тук по-долу виж в подробности*), можем като резултати от семинара да изтъкнем следното

Обобщение:

В дискусията се потърсиха и в голяма степен се дадоха отговори на следните основни въпроси:

1. Как ще бъде защитена равнопоставеността на лесовъдите?
2. Как и кой ще регистрира ЧЛП?
3. Как ще се създаде и гарантира конкурентната среда?
4. Кой ще определи щата на ДГП и може ли то да фалира?
5. Как ще се прекъсне корупционната практика, нелоялната конкуренция и конфликта на интереси в ДГП – ДГС/ДЛС? Трябва ли държавните лесовъди от ДГС/ДЛС – да се лицензират и камарата да контролира и тях, и тези негативни явления?
6. Ще бъде ли защитено и как частното предприемачество и частната лесовъдска практика?
7. Националната ГС Камара е на лесовъдите и/или на предприемачите?

Бяха изолирани:

Особена заплаха: Нелоялна конкуренция от страна на ДГП, техните клонове ДГС/ДЛС, техните лесовъди

Голяма заплаха: Да се поставят под съмнение реформистките намерения и предлагания модел

Отправи се ясно и категорично послание към всички заинтересувани страни в горския сектор:

Стига нихилизъм, нека започнем всички да излъчваме повече позитивизъм, тогава и околните ще започнат да ни вярват и да ни помагат.

Горските предприемачи счетоха, че някои от горните въпроси все още се нуждаят от дискусия и търсене на справедливо и сигурно разрешаване, като:

- **Как по-справедливо Законът да гарантира свободната и честна конкуренция?**
Кризата в горския сектор в голяма степен се дължи и на кризата на доверие към институцията (особено към местните горски структури към които има тотално недоверие). Дори и след някои от последните смени на ръководни длъжности в ДГС/ДЛС, вече има примери на откровено слаби попадения. Как при това положение ще можем да сме сигурни, че държавното имущество ще се управлява по един коренно различен от досега начин – прозрачен, осигуряващ свободна и лоялна конкуренция? Ами при следващи управления? Ето защо, ние имаме право и ще продължим да настояваме за това, щото основния регулатор на процесите и взаимоотношенията в сектора – ЗГ, да съдържа ясни и категорични текстове, които гарантират, че това няма да се случи! Т.е. няма да се залагат в закона нови/бъдещи противоречия и конфликти.
- **Национална ГС Камара, не на лесовъдите, а на браншовите организации.** Защото те лесовъдите, вече си имат свои организации, и предприемачите също. Ние не искаме да се създава нова, която да ги смени или да ги натика в ъгъла, за сметка на тази нова национално представителна организация. Защото тя много лесно би могла да се узурпира някой ден, а с това и цялата ѝ отговорна мисия да се сложи под съмнение. Примери в новата българска история не липсват (лекарски съюз и др.). Когато това е организация на организации – те по презумпция не могат да допуснат такова нещо. Апаратът ще бъде по-малък и гъвкав, а не голям и скъпоструващ. Споразумението с ПП ГЕРБ включваше камарата именно в такъв аспект – като гарант за равнопоставено участие на браншовите организации в процесите, а не на лесовъдите изобщо (по голямата част от тях и без друго са в държавните структури и там се представляват от съответната институция).

Епилог:

Като цяло, практикуващите лесовъди и предприемачите сме силно окуражени от изказаните убеждения и намерения за коренна промяна на статуквото. **Ние приемаме духа и посоката на реформата и ще съдействаме с всички сили за нейното осъществяване, което ще способства за реализацията на повечето наши предложения.**

За първи път през последните 10-ина и повече години, лично Ръководителя на сектора застана лице срещу лице с предприемачите, за да потърси тяхното мнение и коментар по бъдещото държавно устройство и организация на горския сектор. Ние от своя страна установихме ясна визия за истинска пазарно ориентирана реформа, близка до някои от най-добрите образци в Европа, която е обърната еднакво позитивно към всички участници в сектора, вкл. към нас предприемачите и частнопрактикуващите лесовъди.

Като пряко ангажирани в процеса по писане на закона, ще се опитаме съвместно с представителите на ИАГ и другите заинтересувани страни, да намерим взаимноприемливи решения по останалите все още дискуссионни въпроси. *Ще се опитаме да гарантираме максималното зачитане на интересите на всички горски предприемачи и частнопрактикуващи лесовъди ще бъдат защитени в максимална степен.*

Ние добре знаем, че всички участници в горския сектор сме вече на предела на своите възможности и търпение. Нагледахме се и сме потърпевши от нескончаемите реформи. *Повече не можем и не искаме да чакаме и затова в близките месеци до приемането на закона нямаме право на грешки!* Ще направим всичко по силите си такива повече да не се правят, и **затова сме готови с каквото можем да помагаме на управляващите на горския сектор. Длъжни сме всички да го направим.**

Коментари и Дебати:

инж. Стефанов прикани присъстващите да споделят своите виждания *дали и до колко тези очаквания, предложения и тревоги на предприемачите са намерили място в концептуалните основи на закона. Покриват ли се техните очаквания към Закона, с вижданията им за успешно/устойчиво развитие на горското предприемачество и сектора като цяло.*

Ето и някои от акцентите, които са от особено значение за практикуващите лесовъди и горските предприемачи, съгласно презентацията и направените експозета на инж.Т.Кръстев и доц.Г.Костов. *Маркираното в скоби са коментари по някои от възловите въпроси направени от присъстващи частнопрактикуващи лесовъди и горски предприемачи (повече от 50 души). Маркираните с подчертаване текстове са конкретни предложения към бъдещия ЗГ.*

Условно по теми, обсъжданите въпроси се групират, както следва:

Частната лесовъдска практика, Лицензионен/сертификационен режим и Национална Горско-Стопанска Камара

- Ще има пълно изравняване на статута на всички лесовъди (на частнопрактикуващи, на лесовъдите от ДГС/ДЛС, от общините и т.н.) Издаването на разрешителни за сеч ще е максимално облекчено и ще става от съответния отговорен лесовъд. Замисълът е и лесовъдите в ДГП да са със статута на частнопрактикуващи.
- Искаме (от ИАГ има такава идея) държавните лесовъди (в ДГП и клоновете им) да са лицензирани, а камарата, която е изцяло външен орган да контролира и тях. Лесовъдите в ИАГ и РДГ нямат право на частна практика в горите...
- Ключовата дума е „делегиране на правомощия“, но и на отговорности(!) към частнопрактикуващите лесовъди, в т.ч.:
  - Актове за нарушения;
  - Разрешителни за сеч и превозни документи, което ще става в реално време (On Line) по интернет и с SMS, с персонални кодове/нива на достъп/ в системата (ДАГ-СИС) – за ДГФ, за ОГФ, за ЧГФ... Протоколи и отчети ще излизат автоматично (при съответни допуски съобразно нивата на достъп). Всеки в реално време ще може да провери, къде и колко материали се движат, са добити и т.н...
  - Отчитането на материалите/документите ще става по същия облекчен ред...
- При допуснати нарушения обаче, към всички тях (независимо от кои служби са) ще има много строги санкции /свързани с бъдещия „лицензионен режим“.

- За недържавните гори се мисли в посоката – кметовете да са органът, който да издава актовете за нарушение (не само за общинските гори) За малките населени места кметските наместници и без друго са с немалки правомощия...
- Камара на лесовъдите (според ИАГ) ще бъде органът, който контролира лесовъдската практика, вкл. в ДГФ(регулаторен орган за цялата гилдия). Тя издава и отнема сертификата. Тук Държавата няма никаква дума и намеса. Това е вътрешна организационна структура на браншовите организации.
- Камарата (според ИАГ) е професионална /гилдийна, национално представителна организация, а не е работодателска организация.

От страна на предприемачите: Ние искаме НГСКамара, не на лесовъдите, а на браншовите организации. Защото те лесовъдите вече си имат свои организации, сега ние търсим тяхното ниглижиране... А къде остава представителството за предприемачите, които са и работодатели... Точно те, в качеството си на трета основна заинтересувана група в сектор, най-силно търсят гаранци в закона, че в бъдеще думата им ще се чува. А имат и споразумение с ПП ГЕРБ, в което това е една от основните клаузи.

Доц. Г.Костов:

- Лесовъдът на държавна служба (в ДГП) не трябва да се различава от частнопрактикуващия – всички носят отговорности. Целим персонализация на отговорностите. Например имаш зачислена марка, местиш се на друго място, в друго предприятие или фирма, тя марката върви с тебе! Името ти е там на видно място. Всяко насаждение да има своята история, и хората които са работили в него, от таксатора през лесовъда маркирал, който е секал и т.н...
- **Националната камара** – няма да чакате отгоре ние да казваме, кое как ще стане – вие ще разпишете частта за частната практика в горите, за камарата и за сертификацията (и регистрацията), което ще се прави от вас /от камарата.
- Няма лошо да има ограничения за работещите в държавния сектор, но трябва да има ясни правила и за тези в недържавния сектор. Ако забраним на едните да работят извън държавните гори, трябва ли да забраним на другите да работят в тях? И двата подхода са глупави и не са подходящи за 21 век. Водещи трябва да са професионализма, трудовото законодателство. В първото виждам ролята на Камарата.
- Професионализма е основно мерило за работата на всеки – особено важи при нас за лесовъдите. Онези негативни явления, които видяхме в Ловеч (отделни материали на www.bulprofor.org), трябва да се пресекат. Навсякъде където лесовъдите поставят финансовите пред професионалните интереси трябва да бъдат санкционирани. Не трябва да се допуска един лесовъд ако откаже, по професионални критерии, да има друг след него, който по финансови аргументи да пренебрегне професионалните. Ако покрием някого, да си дадем ясна сметка, че нарушаваме професионалните и етични правила на лесовъдската практик.

По бъдещия статут на Държавните горски предприятия (ДГП) и клоновете им - ДГС/ДЛС:

- Държавното Горско Предприятие (6-10 бр за цяла България) и неговите клонове (100-120 бр за цяла България) нямат приходи от бюджета – те не са търговско дружество, а държавно предприятие. (Няма да има нищо общо със сегашната практика – да се субсидират дейности и пр...ако няма изришна държавна поръчка за изпълнение на публични дейности – конкретни, с количествени и качествени параметри) Поради специфичните му функции, ДГП и клоновете му (ДГС/ДЛС) няма да формира печалба, но няма да може да фалира. (бел.от залата: което автоматически ги прави нелоялен конкурент на частните предприемачи. Те боравят с държавна собственост, на която принципал сме всички ние, като граждани...значи ето я неравнопоставеността.)

- ДГП ще разполага през първите няколко години (2-3) с целия размер на **Диференциалните тарифни такси**, които ще се въведат (като условни вътрешни лесотаксови единици) дори още преди ЗГ да влезе в сила. Т.е. дивидента от собствената им дейност вместо да се дава на държавата, ще остава във фонд резервен на ДГП / или като оборотен капитал за комплекса от дейности по ЛУП.
- Министърът може с годишния финансов план за ДГП, по целесъобразност /доказана нужда/ да им възлага конкретни дейности извън планът според ЛУП. Това става с бюджета на министерството, като в тези случаи, МС с ПМС възлага с бюджета на МЗГ онези „екстра“ функции/дейности. (По този ред могат да се възлагат напр.: инфраструктурни проекти в гоския фонд, екологични системни функции и др.п...)
- Дали ще им се разреши и какви активи да купуват? – да напр. компютърна техника и др.п.. но не средства за производство. В някои случаи с оглед да се подпомага/стимулира предприемачеството, може да се закупува скъпа техника, която да се отдава на лизинг (с опция за изкупуване) на предприемачи. РомСилва (румънското държавно предприятие) дори гарантира пред банките за дългосрочност на ангажиментите на предприемаческите фирми. Като гаранция може да се изисква сертификация на собственика, на производството му и т.н.
- В ЗГ няма да има забрани. Няма да им се забрани закупуването на техника, но това ще бъде много трудно осъществимо на практика (няма форма, под която да го правят). Колкото повече ограничения има – толкова по-лошо. *(тук не малко от присъстващите предприемачи изказаха съмнения относно това, че след като се допуска, ще има такива директори, които ще си го позволят и тогава никаква конкуренция не може да има, че има противоречиви (със съмнения за противозаконност) схващания в рамката по този въпрос и т.н.... „Искаме гаранции за конкурентна среда, а възможността директорите на ДГС да придобиват техника и да работят свободно/самостоятелно директно ги прави нелоялни конкуренти на частните бизнес структури!? Ние не вярваме, че ЗК би позволил такова несъответствие с европейските принципи за равнопоставеност и лоялна конкуренция.”)*
- Чрез тези ДГП държавата провежда държавната политика в ГДФ, но въпреки това няма да има субсидии, освен чрез финансовия план на МЗГ (за особен род дейности, и то не за всички и не винаги).
- ДГП ще правят преразпределение на финансов ресурс между клоновете си, на база финансовите им планове, но това ще бъде от техните резултати (от приходите / преди формиране на печалбата), т.е няма да е преразпределяне на печалба, което е забранено и което правят холдингите (!?) *(предложение от залата, което остана висящо: тъй като борава/управлява обществени ресурси в управителните или в надзорните органи на ДГП да има представителство на другите заинтересувани лица, вкл. от Националната ГС Камара /НГСК)*
- ДГП имат интереса да са икономически по-силни, за да формират по-високо заплащане на труда.
- Кадърния директор ще бъде стимулиран да работи, некадърния ще бъде принуден да напусне.../ инструмента за това ще бъде бизнес планът с който кандидатства и защитава за управление на ДГС/ДЛС според ЛУП. *(предложението на предприемачите беше: Щом имаме равнопоставеност на лесовъдската колегия и изобщо, нека всеки да има възможност да кандидатства за управител на ДГС/ДЛС предприятие с/без свой екип, като защитава свой бизнес план за 10 год.управление по изпълнение показателите на ЛУП... това може да бъде и частнопрактикуващ лесовъд, и досегашния директор... предложението се прие с широко съгласие и се оцени като съвместимо с общия дух на концептуалните промени....)*

Други коментари от залата:

- *Всички отрасли в държавата решават въпросите с прекомерната държавна машина и управлението на държавната собственост по елегантен начин (електро-, топло-, разпределителни и производствени дружества, газопреносни, водопреносни, държавните железници, транспорта, предстоят въпросите и със здравно-осигурителните фондове и т.н.) чрез приватизиране на дейности или публично частни партньорства (ПЧП) и пр., сасмо в горите още цари анахронизъм – създават се държавни предприятия ???*
- *За гарантиране на по-доброто им управление, поради общонационалния характер и значение на горската собственост предмет на управлението, в управителните и/или в надзорните органи на ДГП да има представителство на другите заинтересувани лица, вкл. от Националната ГС Камара, както е в други европейски страни, където има подобни структури. Това донякъде може и трябва да гарантира защитата на принципите на свободната и лоялна конкуренция.*

Доц. Георги Костов:

- Залагаме на дясното мислене – частния бизнес, който е на светло (си плаща данъците, има системи гарантиращи добрите производствени практики и т.н.) е толериран.
- Дали ДГС ще се конкурира с частния бизнес. Вижте опита с УОГС Юндола – една много добра структура, която е държавна и работи от много години. Има обаче страхове, че силното ДГП при определени обстоятелства може да бъде източено (напр. при смяна на властта). Докато частника е доказано, че ще бъде добър стопанин. ДГС са самостоятелни (децентрализирани) структури, и ние не трябва да им връзваме ръцете.
- Ако директора на ДГС е кадърен, а бизнеса в района му изостава, или пък се картелира, какво остава за него/какво гарантира изпълнението на неговия план тогава? В такъв смисъл, текстовете трябва да са търпими и приемливи за двете страни и предприемачите максимално да могат да се възползват от своите реални конкурентни предимства. Ако някой частник изостава – да не се сърди на добрия държавен мениджър. Тези модели работят добре напр. в Бавария и др. провинции, в Австрия ...
- Световна банка ще даде (вероятно) ок. 80 мил. лева, но само за основни неща, и се разбира, че с тях не може да се закупи необходимата техника за работа (*от залата: ?а това равнопоставеност ли е, защото държавата и да иска не може да гарантира подобен заем за предприемачите!*)
- Какъв да бъде мениджъра на ДГП /на клоновете/. Няма еднозначен аргумент, че трябва обезателно да е лесовъд, по-скоро – икономист. (*от залата: а защо не лесовъд и икономист едновременно, което ще е най-доброто*) Моля, Моля... няма доказателства...
- **Дългосрочните договори** ще бъдат въведени, защото това е единствения начин за техническо и технологично обновление в сектора изобщо. (*предложение от залата в смисъл: пилотно да се въведе такова дългосрочно договаряне в едно или няколко стопанства, в различни варианти по продължителност и обхват на дейността. Това да стане веднага, преди още закона да го въведе, защото и сегашния закон не го забранява, но има финансови санкции, които го възпират. Това се възприе от ИАГ и МЗХ да се предприеме!*)
- Договорите трябва да са поне за 3-5 години, за да може да се възвърнат инвестициите.
- Частните фирми носят своята отговорност, плащат данъци, често и заеми, значи трябва да ви някакви гаранции, че и утре ще имате работа, за да може не само да оцелявате, а и да се развивате устойчиво.
- Сертификацията на фирмите – това е ясният критерий, защото контролът е от външни фирми и е съвсем обективен. Който иска сериозно да работи нека помисли за сертификация.

- Трябва да помислим как да се стимулира местния бизнес, защото той там формира работни места, там си плаща данъците и местната общност го разпознава.

Вътрешни организационни въпроси:

- Държавната администрация минава на пълна издръжка от бюджета.
- За публичните функции ще се търси публично финансиране, т.е. от държавния бюджет.
- Какво ще включва **контролът**? – Комплексно ще се проверява работата на ДГС/ДЛС. При необходимост да се съставят актове за нарушения, се въвежда практиката на тъй наречените „Делови акт за нарушения“ – ще се санкционира ръководителят /управителя/. Той носи цялата отговорност и е длъжен да осигури цялостното изпълнение на задачите и дейностите по ЛП, както и изпълнението на Закона. Т.е. РДГ прави цялостна проверка, но и целенасочена. Ако при проверка на предприемачи се установят нарушения – по аналогичен начин, отговорността се носи от управителя, т.е. отива се към спиране дейността на предприятието.

Доц.Г.Костов:

- Със създадената нова (макар и временна до влизане на закона в сила) организация в РДГ, с ориентация за контрол на стопанската дейност в ДГС/ДЛС, се даде възможност за по-добра оптимизация на производството. Вече има събрани много вземания...
- Има затруднения с кадровата политика и някои смени по места. Наясно са, че не може да се сменят всички, но това не е и необходимо. Някои от кадрите, са били притискани от погорестоящите им началници. Трябва да им се даде шанс да се коригират. На почти всички, които са отстранени им е дадена възможност да отидат на друга длъжност. Има разбира се и някои курioзни случаи, някои от които са изнесени и на страницата на ИАГ... За да се променят някои неща ще трябва и години, но са решени да не отстъпват.
- Нещото което не е проработило в системата – това е моралния кодекс на служителите... а той е достатъчно ясен и точен. За съжаление не се спазва и не се прилага.
- Да не се подценяват разнообразяването на приходите от горите.
- В този смисъл – сме ли подчинени на ловностопанските /и ловните/ дейности? За последните 9 години (2000-2009 год) имаме 12 промени в ЗЛОД, срещу общо 18 преди това за ок.50 годишната му история.
- Браншовите организации ще имат съществен принос в това отношение, ако инициират дебат по този въпрос, както и изработването на дългосрочна стратегия и план за развитие на ловното стопанство в България.
- Има резон и в това, което е логично (и съм чувал, вкл. от БУЛПРОФОР) – защо при ловните концесии, да им се отдава само ловната дейност, а не и целия комплекс от дейности съгласно ЛП. *(в тази връзка се каза от залата: Държавата като казва, че няма пари за инвестиции в ловно стопанство, и в тази връзка дава на концесия държавни ловни участъци, тя да не би да има пари и да инвестира в горското стопанство? Значи е логично, особено в тази криза, да дава аналогични „концесии“ и съответни участъци за комплекса ГС дейности, или пък дори както се маркира от доц.Костов – за някои от ловните полета да се даде не само ловната, а и дърводобивната и лесокултурната дейност. Иначе излиза, че не ловното стопанство е подчинено на горското стопанство, а обратното, което е наивно да се твърди! Да не се допускат двама стопани върху една горска територия. Да няма преплитане на приоритети върху няколко съседни ГС единици. (стопанисване в ловностопанско отношение на територии от съседни ГС, ловни анклави и т.н...) Отделно от тази регламентация, която да намери място в ЗГ, ще се иницира дебатът по създаване на стратегия и стратегически план за развитие на ЛС.)*

- Охраната на горите е дейност на правораздавателните органи. Ние такъв предмет в ЛТУ не сме учили и изпити не сме държали. Ние имаме други термини, като опазване на горите, чието съдържание обаче е друго. Ако ние така си организираме работата по опазване на горите, чисто охранителните функции, ще бъдат изолирани и далеч по-малобройни. Хората как си организират охраната на собствеността – наемат фирми, или МВР им я опазва... това е въпрос за избор / решение на държавния орган.
- Държавния орган за управление няма да води политика по създаване / подкрепа на директорите на ДГП и на клоновете.
- Когато оценената собственост се актува задбалансово и се запише в активите на ДГП /и клоновете му/ тази собственост, няма да може да служи за обезпечения в буквалния смисъл. Евантуално за пред банки – да, но ще трябва да се разпише механизъм, за да не може тя лесно да си сменя собствеността. Трябва да се разпише със ЗГ, че е невъзможно в такива случаи да ѝ се сменя предназначението и тя остава горския фонд!
- Оценката на гората да се прави с ЛУП и веднага да се актува в имотния регистър, към съответната служба по вписванията.
- Горските разсадници, с изключение на няколко за съхранение на националния генетичен фонд, трябва да са в ръцете на предприемачите. Могат да се дадат на концесия или с дългосрочен договор...

Други въпроси:

- Подпомагане на собствениците ще се въведе на основата на гаранции за добро управление.
- Обединения на собствениците, които ще са основополагащ фактор за устойчивото управление на недържавните гори, а практикуващите лесовъди и контракторите – следващия такъв фактор – гарант.
- **Горското планиране** (планове, а не проекти, както се наричаха досега) ще бъде основополагащо начало. Стопанския план ще бъде инструмент, а не закон за управлението. Лесоустроителите ще правят инвентаризация, и ще дават основните насоки за развитие на насажденията – възобновителни, междинни (отгледни грижи) с устойчив размер на ползуването, лесокултурни дейности и т.н. Местните стопани, управители/лесовъди ще определят конкретния вид на мероприятията (сечите) и размерът на ползуването. Това ще става в подходящия момент според пазарната конюнктура, естествените/сукцесионни процеси, екологичните и социални аспекти и приоритети.
- Ще се въведе **рамковото многофункционално планиране**, което ще изнесе на регионално (по-високо) ниво съгласувателните процедури, обсъждания за насоките за ГС развитие, функционалното зонироване и пр. между всички основни групи заинтересувани лица, и което ще бъде като задължителна рамка за стопанските планове.

доц. Г. Костов:

- Няма да получим 100% отговор днес на всичките си въпроси, защото по някои просто още няма такива.
- Това към което се стремим и се опитваме да правим е публичност на решенията и креативност.
- Липсва общественото мнение – доколкото го има за горите и горското стопанство, преобладава негативното отношение, насадено е нарицателното за горска мафия, коруптираност, заменки и пр...
- Постоянно се препращат към него (поне по 10 дневно) писма от МС, от МЗХ и др. институции, в които едни лесовъди плюят срещу други. Как очакваме че общественото мнение ще гледа на всички нас, когато ние самите излъчваме само негативизъм или

мислим в категории свързани с кражби, корупционни практики и т.н. Нека всички започнем да излъчваме позитивизъм.

- Нека започнем да променяме сигналите... с този закон например – да кажем ясно и още от рано какво планираме да променим / да извършим...
- Нулева толерантност към корупционните практики, към партийните обръчи от фирми и т.н.

Записа: Инж.Антоний Стефанов
Председател на БУЛПРОФОР